

Sygn. akt IV KO 128/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 15 grudnia 2020 r.,
kwestii przyjęcia wniosku skazanego z art. 197 § 3 k.k. pkt 2 k.k. i in.

K. R. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu
Apelacyjnego w (...) z dnia 22 maja 2020 r., sygn. akt II AKa (...) zmieniającego
wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 28 listopada 2019 r., sygn. akt IV K (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku wobec jego oczywistej
bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Skazany K. R. pismem z dnia 26 października 2020 r. zwrócił się do Sądu
Okręgowego w G. z wnioskiem o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu, który to jest
mu potrzebny „do czynności związanych z jego uniewinnieniem, gdyż Sąd
Okręgowy w G. i Sąd Apelacyjny w (...) dopuścili się skazania niewinnego
człowieka”, to jest jego - w przywołanym powyżej postępowaniu.

Nadto podał, że „w sprawie było zbyt dużo wątpliwości, jak i cała masa faktów
świadczących o tym, że jest niewinny (..) jego niewinność sama się udowodniła”.
Dalej zakwestionował przeprowadzoną przez Sąd ocenę zeznań D. S., S. B.. Z
zeznań tej wynikało, że S. R. próbowała ją namówić do złożenia fałszywych,
obciążających go zeznań. Nadto S. R. i N. S. chwaliły się znajomym, że wsadziły
do więzienia niewinnego człowieka. W jego więc ocenie, ze względu na nowe

okoliczności „dochodzą bez wątplenia podstawy wznowienia”, przy czym już tych okoliczności nie ukonkretnił.

Wniosek skazanego został przesłany do Sądu najwyższego jako właściwego do jego rozpatrzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści opisanego wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność. Dlatego też należało odmówić jego przyjęcia bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego prezentowane jest jednoznaczne stanowisko, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie. Katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z inicjatywą wzruszenia prawomocnego rozstrzygnięcia zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k. Zaznaczyć przy tym należy, że w art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca sformułował obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania z punktu widzenia jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Z brzmienia tego przepisu wynika, że sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, obrońcy lub pełnomocnika, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Decydująca jednak jest sama treść wniosku o wznowienie, który może być oczywiście bezzasadny z różnych powodów, na co wskazuje użyte wyrażenie "w szczególności".

Oczywista bezzasadność wniosku złożonego w niniejszej sprawie wynika przede wszystkim z jego treści, która skonfrontowana z przepisami regulującymi instytucje wznowienia postępowania skutkuje tylko taką oceną tegoż wniosku. Tą ocenę wniosku implikuje wręcz - wyłącznie przytoczone przez skazanego – uzasadnienie zawartych w nim twierdzeń (a przecież to na nim ciążył obowiązek, co najmniej, uprawdopodobnienia zaistnienia podstaw do wznowienia postępowania w rozumieniu wymogów wskazanych w przepisach rozdziału 56

Kodeksu postępowania karnego , zwłaszcza w art. 540 § 1 , 2 i 3 k.p.k. Dopelnienie tej powinności w sposób należyty dopiero warunkowało by możliwość wyznaczenia mu adwokata z urzędu dla sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania , bądź też sporządzenia opinii o braku podstaw do dokonania tej czynności. Zestawienie treści pisma skazanego inicjującego niniejsze postępowanie z treścią przywołanych przez niego wyroków obydwu Sądów i uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego pozwala wnioskować o tym, że skazany traktuje instytucje wznowienia postępowania jako szansę na ponowienie przeprowadzonego już w jego sprawie (prawomocnie) postępowania. Świadczy o tym przywoływanie przez niego tych dowodów, które były już przez Sąd Okręgowy przeprowadzone, Świadkowie D. S., S. R., S. B. zostali zawnioskowani przez prokuratora do przesłuchania w akcie oskarżenia, natomiast odnośnie N. S. złożył on wniosek o odczytanie protokołu jej zeznań w trybie art. 185a § 3 k.p.k. Sąd przeprowadził te dowody w toku procesu i poddał je ocenie, czego dowodzi treść uzasadnienia wyroku tego Sądu (k 1490-1495). Obrońca oskarżonego w apelacji kwestionowała zasadność oceny tych dowodów, ale Sąd Apelacyjny – jak wynika z treści jego rozstrzygnięcia co do bezzasadności tej apelacji (uzasadnienie wyroku nie było sporządzone, bo nikt, także skazany, nie złożył w terminie wniosku o jego uzasadnienie) owych zarzutów apelacji nie podzielił. Sam skazany w piśmie do tegoż Sądu Apelacyjnego w (...) – sporządzonym trzeciego dnia po jego wydaniu - stwierdził, że „nie kwestionuje wyroku, który w jego sprawie ten Sąd wydał”. Przywołany przez skazanego przepis art. 540 § 1 pkt 2 k.p.k. stanowi, że wznowia się postępowanie , jeżeli po wydaniu orzeczenia ujawnią się nowe fakty lub dowody wskazujące na zaistnienie trzech okoliczności wymienionych w § 1 pkt 2 lit. a – c . Strona przywołująca te nowe dowody lub fakty powinna zatem wykazać, że nie były one jej znane przed datą uprawomocnienia się orzeczenia. Skazany tej powinności nie dopełnił, domaga się w istocie jedynie dokonania kontroli prawidłowości już przeprowadzonej oceny materiału dowodowego sprawy prawomocnie zakończonej (ponownego oceniania tych samych dowodów), co już nie jest w postępowaniu wznowieniowym możliwe.

Brak jest zatem podstaw do uznania zasadności zgłoszonego przez skazanego w przedmiotowym wniosku żądania – tym bardziej tylko w taki sposób uzasadnionego.

Podkreślenia przy tym wymaga, że regulacja wstępnej kontroli wniosku o wznowienie postępowania zawarta w art. 545 § 3 k.p.k. wprowadzona została po to, aby wyeliminować konieczność przeprowadzania różnego rodzaju czynności procesowych związanych z wnioskiem, który w stopniu oczywistym nie może doprowadzić do wznowienia. Niezasadne jest więc wyznaczanie obrońcy z urzędu, skoro skazany nie podał w swoim wniosku okoliczności, które mogłyby być rozpatrywane w płaszczyźnie podstaw wznowienia postępowania.

Z tych też względów orzeczono, jak na wstępie.